

संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीच्या सदस्यांना
/ग्रामस्थांना सवलतीच्या दराने बायोगॅस /
स्वयंपाक गॅस पुरवठा, दुभत्या जनावरांसाठी
अनुदान व वृक्ष लागवडीचे संरक्षणासाठी प्रोत्साहन
देण्याबाबतची योजना

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन शुद्धिपत्रक क्रमांक: एफडीएम - २०१२/प्र.क्र. २४९/फ-२
मंत्रालय, मुंबई- ४०००३२
तारीख : ०५ मे, २०१४

वाचा :-

- १) शासन निर्णय क्रमांक: महसूल व वन विभाग, एफडीएम-२०१२/प्र.क्र.४/फ-२, दिनांक.१०.०७.२०१२
- २) शासन शुद्धिपत्रक क्रमांक: महसूल व वन विभाग, एफडीएम-२०१२/प्र.क्र.४/फ-२, दिनांक.०८.०१.२०१३.
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: महसूल व वन विभाग, एफडीएम-२०१२/प्र.क्र.२४९/फ-२, दिनांक.०७.११.२०१३.

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र राज्यात एकूण ६१९३९ कि.मी. इतके वनक्षेत्र असून वनालगत असलेल्या गावांची संख्या जवळपास १५५०० एवढी आहे. वनाच्या संरक्षणार्थ ग्रामीण लोकांच्या सहभागातून वन व्यवस्थापन कार्यक्रम राबविण्यात येत असून राज्यात जवळपास १२६०० संयुक्त वन व्यवस्थापन समित्या स्थापन करण्यात आलेल्या आहेत. वनक्षेत्रावरील जळावू लाकडाच्या तोडीमुळे वनावर होणारे दुष्परिणाम कमी होण्यासाठी तसेच वृक्षलागवडीचे संरक्षण होण्यासाठी संयुक्त वन व्यवस्थापन समितीच्या माध्यमातून वनालगतच्या गावातील आदिवासी तसेच अनुसूचित जातीच्या आणि बिगर मागासवर्गीय लोकांना लाभ होण्याच्या दृष्टीकोनातून सवलतीच्या दराने बायोगॅस/स्वयंपाक गॅस पुरवठा, दुभत्या जनावरांसाठी अनुदान व वृक्ष लागवडीचे संरक्षणाकरिता प्रोत्साहन देण्याबाबतची योजना राबविण्याचा निर्णय संदर्भ क्र.१ वरील दि.१०.०७.२०१२ च्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आलेला आहे.

सदरहू योजनेच्या अनुषंगाने सन २०१२-१३ व २०१३-१४ या आर्थिक वर्षाकरिता अनुसूचित जाती उपयोजनेअंतर्गत संरक्षित वनाचे लगत क्षेत्रातील गावाचे अनुसूचित जातीच्या लाभार्थ्यांना कुकींग गॅस/बायो गॅस पुरवठा करण्याकरिता निधी उपलब्ध करून देण्यात आला होता.

सदर योजनेअंतर्गत संरक्षित वनाचे लगत क्षेत्रातील गावाचे अनुसूचित जातीच्या लाभार्थ्यांना कुकींग गॅस/बायो गॅस पुरवठा करण्यासाठी निधीचे वाटप करताना दि.१०.०७.२०११ व दि.०७.११.२०१३ च्या शासन निर्णयान्वये काही अटींची पूर्तता करण्याच्या सूचना प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना देण्यांत आलेल्या होत्या. त्यानुसार सदर योजनेचा लाभ अनुसूचित जातीच्या लाभार्थ्यांसाठी व्हावा यासाठी लाभार्थी निश्चित करताना निवड केलेल्या लाभार्थ्यांची यादी सामाजिक न्याय विभागाच्या अधिपत्याखालील सहायक आयुक्त समाजकल्याण यांच्याकडून प्रमाणीत करून घेण्याबाबत आदेश दिले होते. मात्र सदरहू आदेशामुळे लाभार्थ्यांची निवड करून लाभार्थ्यांची यादी सहायक आयुक्त, समाजकल्याण यांचेकडून प्रमाणित करून घेण्यास काही कालावधी लागत असल्यामुळे, योजनेची अंमलबजावणी करण्यास विलंब होत असल्याचे दिसून आले आहे. त्यामुळे योजनेची अंमलबजावणी लवकरात लवकर व सुलभपणे होण्यासाठी सुधारीत शासन निर्णय निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन शुद्धिपत्रक:-

अनुसूचित जाती उपयोजनेअंतर्गत संरक्षित वनाचे लगत क्षेत्रातील गावाचे अनुसूचित जातीच्या लाभार्थ्यांना कुकींग गॅस/बायो गॅस, दुभत्या जनावरांसाठी अनुदान व वृक्ष लागवडीच्या संरक्षणाकरिता अनुदान वितरण करणे या योजनेची अंमलबजावणी लवकरात लवकर होण्याच्या दृष्टीने व सदर योजनेचा लाभ अनुसूचित जातीच्या लाभार्थ्यांनाच होण्याच्या दृष्टीने खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहे.

अ) संरक्षित वनाचे लगत क्षेत्रातील गावाचे अनुसूचित जातीच्या लाभार्थ्यांना कुकींग गॅस/बायो गॅस, दुभत्या जनावरांसाठी अनुदान व वृक्ष लागवडीच्या संरक्षणाकरिता अनुदान वितरण करताना ज्या लाभार्थ्यांकडे अनुसूचित जातीचे प्रमाणपत्र उपलब्ध आहे अशा अनुसूचित जातीच्या लाभार्थ्यांना सदरहू योजनेचा लाभ होण्याच्या दृष्टीने त्यांचे नांव समाज कल्याण अधिका-यांकडून प्रमाणित करून न घेता त्यांना थेट योजनेचा लाभ देण्यात यावा. तथापि, अशा लाभार्थ्यांची यादी त्यांच्या अनुसूचित जातीचे प्रमाणपत्रासह सहायक आयुक्त, समाज कल्याण अधिकारी यांच्याकडे पाठवून त्यास कार्योत्तर मंजूरी प्राप्त करून घ्यावी.

ब) ज्या अनुसूचित जातीच्या लाभार्थ्यांकडे अनुसूचित जातीचे प्रमाणपत्र उपलब्ध नाही अशा लाभार्थ्यांची नावे सहायक आयुक्त, समाज कल्याण यांच्याकडून प्रमाणित करून घेतल्यानंतरच त्यांना सदर योजनेचा लाभ देण्यात यावा.

सदर शासन शुद्धिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०५१३१२४७५८२६१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(दि.ब.मोरे)

कार्यासन अधिकारी, महसूल व वन विभाग.

प्रत,

१. सचिव सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
४. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संशोधन, शिक्षण व प्रशिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
५. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (उत्पादन व व्यवस्थापन), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
६. व्यवस्थापकीय संचालक, वनविकास महामंडळ मर्या. कडबी चौक, नागपूर
७. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा महासंचालक, सामाजिक वनिकरण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
८. आयुक्त, समाज कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
९. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
१०. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सर्व)
११. सर्व मुख्य वनसंरक्षक / वनसंरक्षक / उपवनसंरक्षक
१२. महालेखापाल-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
१३. मा.मंत्री (वने) यांचे खाजगी सचिव/मा.राज्यमंत्री(वने) यांचे खाजगी सचिव
१४. मा. मंत्री (सामाजिक न्याय व विशेष सहाय) यांचे खाजगी सचिव / मा. राज्यमंत्री (सामाजिक न्याय व विशेष सहाय) यांचे खाजगी सचिव.
१५. वित्त विभाग, (व्यय-१० कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई-३२

१६.नियोजन विभाग, (कार्यासन-१४७५), मंत्रालय, मुंबई-३२

१७.सर्व कार्यासन अधिकारी, महसूल व वनविभाग (वनकक्ष)

१८. निवडनस्ती, फ-२ कार्यासन, महसूल व वनविभाग, मंत्रालय मुंबई.